

10. P u h j a.

1. Asend.

Puhja kihelkond (saksa keeles *Kawelecht*) asub Kesk-Tartumaa lääneosas, Emajõeest lõuna pool (kiriku geogr. laius $58^{\circ}20'17''$ N, idapikkus Greenwichist $26^{\circ}18'52''$). Kihelkonda ümbritsevad Põltsamaa, Kursi, Äksi, Nõo, Rõngu ja Rannu kihelkond. Viimane eraldab teda Virtsjärvest. Kuulub Lõuna-Tartumaa koolinõuniku jaoskonda, Tartu-Võru Rahukogu 6. (Kavilda ja Ulila v.) ja Elva (Konguta v.) rahukohtuniku piirkonda, Tartu maakonna politsei 3. (Kavilda ja Konguta v.) ja 4. (Ulila v.) jaoskonda, ev.-luteri usu kogudusena Võru praostkonda. Kavilda ap.-õigeusu kogudus kuulub Tartu praostkonda.

2. Arvustik.

Pindala 1-verstalise kaardi järele 210.2 km^2 , sellest vete all 0.23 km^2 . Suurim pikkus põhjast lõuna, maakonna piirilt üle Emajõe, Puhja ja Konguta 24.8 km , laius läänest idasse Sangla soost üle Kavilda kuni Ulila jõeni 13.8 km , piiri pikkus 90.4 km . **Valdadest kuuluvad** siia: Kavilda (8525.1 ha), Konguta (5797.3 ha), Ulila (6956.9 ha). **Elanikkude arv** vallaraamatute järgi (1922. a.): Kavilda vallas: eestikeelseid 1668 (mehi 757, naised 911), venekeelseid 6 (mehi 5, naised 1), kokku 1674 (mehi 762, naised 912); Konguta vallas: eestikeelseid 1689 (mehi 761, naised 928), venekeelseid 20 (mehi 11, naised 9), muukeelseid 30 (mehi 10, naised 20), kokku 1739 (mehi 782, naised 957); Ulila vallas: eestikeelseid 1308 (mehi 624, naised 684), venekeelseid 9 (mehi 7, naised 2), muukeelseid 1 (mehi 1), kokku 1318 (mehi 632, naised 686); kokku eestikeelseid 4695 (mehi 2142, naised 2523), venekeelseid 35 (mehi 23, naised 12), muukeelseid 31 (mehi 11, naised 20); kõiki kokku 4731 (mehi 2176, naised 2555). **Rahvalugemise andmed** (28. XII. 1922): Kavilda vallas 1782 (mehi 831, naised 951); Konguta vallas 1555 (mehi 700, naised 855); Ulila vallas 1203 (mehi 569, naised 634), kokku 4540 (mehi 2100, naised 2440). **Elanikkude tihedus** (aluseks rahvalugemise andmed)